

Filozofia stosowana

Wykład 1

25 listopada 2015

Człowieka a Natura

- Kim jest człowiek?
- Co różni człowieka od natury?
- Jakie funkcje i zachowania są wyłącznie ludzkie?

Co jest specyficzną domeną człowieka?

Specyficzna domena człowieka

- Człowiek ustanawia własne prawa niezależne od nadrzędnych praw natury
- Wprowadza pojęcie odpowiedzialności, obowiązku, winy
- Nadaje specyficzny, pozabiologiczny sens swojemu życiu

Człowiek i wartości

- Człowieka odkrywa bądź tworzy wartości
- Tworzy przedmioty intencjonalne, którym nadaje sens i które wyznaczają cele jego życia

Natura ludzka

- Dlaczego tak trudno ją zdefiniować?

Natura ludzka

- Człowiek realizuje wiele zadań i posiada wiele cech, które sprawiają, że jednoznaczne zdefiniowanie natury ludzkiej jest prawdopodobnie niemożliwe

Honor

- Człowiek ma poczucie honoru, może zabić innych, jak również siebie ze względu na pragnienie ocalenia tego poczucia
- Człowiek odczuwa godność wewnętrzną

Ale... czy istnieje coś takiego, jak
natura ludzka?

Natura ludzka

- Naturą ludzką jest przekraczanie zwierzęcości, wyrastanie ponad nią człowieczeństwem, tworzenie wartości
- Zwierzęcość i „zezwierzęcenie” jest śmiercią człowieka

Tożsamość człowieka

- Czy człowiek pozostałby „człowiekiem” bez kultury, pamięci, historii, przeszłości?
- Wytwory człowieka – przemysłowe, kulturowe, naukowe – kształtują nas i być może nieodwracalnie zmieniają.
- Czy potrafilibyśmy żyć bez tych wytworów?

Tożsamość

- Co sprawia, że mimo upływu wieku, zmiany poglądów, nowych doświadczeń ciągle jesteśmy tą samą osobą?
- Zagadnienie jedności i ciągłości świadomości

Człowiek i moralność

- Czy zwierzęta są moralne?
- Czy można oceniać zwierzęta w kategoriach moralnych?
- Co jest wymagane do uznania istoty za moralną?

Szczęście

- Fortuna (Luck)
- Beatitudo (Happiness)

Eudajmonia

- Posiadanie największej miary dóbr.
- Radość (Felicitas) jako skutek posiadania dóbr.
- Szczęście to zadowolenie z całości życia.

Jakie dobra dają człowiekowi
szczęście?

Arystoteles

- Do szczęścia potrzebne jest posiadanie różnorodnych dóbr.

Po Arystotelesie

- Poszukiwano jednego, największego dobra.

Boecjusz

- „Czemu poza sobą szukacie szczęścia, które jest w was?”
- Stoicy: nie uzależniaj swojego szczęścia od czynników zewnętrznych.

Oświecenie

- Szczęście to przyjemność.